

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr.
a treia-oră 5 cr., și timbru de 30 cr.Redacția și administrația: Strada Poplăcii Nr. 15.
Telefon Nr. 14.

Se prenumeră și la poste și la librării.

Epistolă nefrancată se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază

Nimeri singuratici a 5 cr. se vënd la »Tipografia«, soc. pe acțiuni

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Adunări de protestare în contra maghiarisării!
Convocare.

Subscriși ne luăm voe a convoca prin aceasta pe alegătorii dietali de naționalitate români din cercurile electorale Sibiu, Cristian, Sebeșul-săsesc, Cisdădie și Nocrich la o

adunare publică

ce se va ține Marți, la 14 Decembrie n. 1897, la 11 ore înainte de amiază, în sala cea mare a casei sociale („Gesellschaftshaus“) din Sibiu, cu scopul de a discuta și a lua rezoluțiuni privitoare la noul proiect de lege, așa numit „despre numele comunelor și alte nume de localități“.

Sibiu, 5 Decembrie n. 1897.

Dr. Ioan Rațiu m. p.
Ioan Droc m. p.,
protopresbiter.

Ioan de Preda m. p.
Dr. Nicolae Calefariu m. p.

Signalul.

(m.) Signalul s'a dat! El răsuna și p-trunde prin oraș și sate, prin munți și prin câmpii și ne strigă cu glas tunător: *Sus sentimentul românismului!*

Signalul s'a dat! El ne cheamă la luptă vrednică, la luptă impunătoare, pentru apărarea celor mai sfinte bunuri ce le are un popor, conștiința de sine!

Da conștiința suntem de bunurile și drepturile noastre naționale, conștiința de ceea-ce putem și trebuie să câștigăm.

În luptele noastre naționale, cari de secol decurg pe acest pământ strămoșesc, multe am avut de îndurat, multe de suferit, dar' credința în izbândă dreptei noastre cauze nici un moment nu ne-a părăsit. Sau doară au fost cândva ori este azi Român, în ori-ce unghi al lumii s'ar afla el, care s'fie stăpânit de simțul disperării, de credința în neisbândă cauzei românești?

Numai un stupid, numai un laș sau un nemernic ar pute să profeseze în sinul său amorțit o astfel de credință, ear' noi nici stupizi, nici lași, nici nemernici n'am cunoscut și nu cunoaștem să fie în șirurile noastre!

Cu credința firmă și neclintită în izbândă cauzei noastre am intrat în trecut în lupte, stăpâniti de aceeași credință începem azi din nou lupta, la care suntem provocați de volnicile unei stăpâniri despotice! În credința aceasta ne întărește nu numai dreptatea cauzei noastre, dar' și sinceritatea și lealitatea, cu care luptăm.

Și când signalul s'a dat, când începutul luptei se semnalează, carăși vom vedea ridicându-se asupra noastră cele mai mișelești acuze, cele mai perfide calumnii din partea celor-ce conduc azi destinele țerei. Nu ei, ci noi suntem provocatorii frământărilor — așa vor striga glasurile lor — nu ei, ci noi provocăm lupta și nu pentru apărarea drepturilor noastre ne ridicăm, ci vom să rupem întregitatea patriei, să vindem patria, să o trădăm!

Dar' asemenea voci azi în pustiu răsuna; ele sunt o armă toxică, cu care azi

luptă nu se mai poate purta. Adevărul, deși târziu, și-a făcut calea și adevărul deja documentat este, că noi nici în trecutul depărtat, nici în luptele noastre mai nouă, n'am fost conduși nici un moment de insinuările ce ni-s'au făcut!

Convinși am fost noi dela început despre acest adevăr, convinsă este azi întreaga opinie publică din străinătate, despre ce dovezi îndestulătoare avem.

De aceea nici calumniile, nici insinuările perfide și nici amenințările nu ne vor opri să nu intrăm azi de nou în luptă, să nu protestăm cu tărie contra încălcărilor, ce zilnic ni-se fac.

Și dacă faptele trecutului, curățenia și sinceritatea luptelor noastre mărturie vii ne sunt într-o spulberă calumniile și înegririle de tot soiul, de sigur, că tot aceste frumoase și înălțătoare lupte ne arată cum avem să urmărim și ce avem să facem în împrejurările actuale, precum și în viitor.

Istoria suferințelor și luptelor noastre ne dovedește între altele un fapt netăgăduit, că de câte-ori prin unire și bărbăție am pus în respect pe aceia, cari ne atacă și a ne repune vreau, de câte-ori am știut să ne impunem prin o ținută deamă și o luptă bărbătească, cauza noastră națională a fost dusă cu puterici pași înainte.

La aceasta trebuie să năsim azi, aceasta trebuie să o avem în vedere în viitor. În lupta noastră, ce acum începe, trebuie să punem umăr la umăr și să ne ridicăm cu toții, ca un singur om. Cine va fi acela, care se va da în latură din această luptă? Care Român nu-și va ridica glasul, arătând guvernărilor, că nu ne lăsăm a fi călcați pe cap?

Iubirea neamului și al lui bine la fapte și la luptă ne îndeamnă, la luptă, ce vom să o purtăm ca cetățeni români ai patriei. Noi nu vom călca legile, cum zilnic le calcă stăpânitorii nostri, vom lupta în cadrul lor, dar' în acest cadru vom pretinde cu energie totul și vom protesta, ca să fim despoiați de ceea-ce avem mai scump. Mai mult, trebuie să pretindem dela guvernății no-

stri să respecte, ear' nu să calce legile aduse tot de ei, căci prin această încălcare se face cel mai mare abuz la noi față de drepturile naționalităților!

Signalul s'a dat! Lupta să începe! Să facem să răsune glasurile de protestare ale Românilor de pretutindena, ca să afle guvernății nostri, să afle M. Sa Monarchul, că jigniți suntem în drepturile noastre, apesați și prigoniti suntem din cale afară, să afle, că cerem ca volnicile să înceteze în interesul patriei, căreia nu noi, ci provocatorii îi fac cel mai mare rău.

Sus sentimentul românismului!

Sibiu, 7 Dec. n.

Să protestăm! Convocarea, ce o dăm în fruntea numărului de azi, este, credem, signalul pentru toate comitatele și cercurile electorale, locuite de Români, de a se întruni și a protesta contra proiectului de maghiarisare a comunelor și contra tuturor volnicilor de maghiarisare!

Zicem deci de nou: **La lucru!**

Conducătorii și fruntașii poporului se ia numai decât măsurile de lipsă, ca în toate centrele să se concheme și să se țină **meetinguri de protestare**. Bine ar fi, dacă aceste s'ar întruni pretutindena în interval de câteva zile.

Basați pe legi și pe drepturile de cetățean, să ne facem datoria pentru neam!

Românii din comitatul Sibiuului, ca și la 1893 au făcut începutul; credem, că celelalte centre vor urma frumosului exemplu dat.

Cu bărbăție și însuflețire, înainte!

Miscarea Sașilor. Duminecă s'a ținut adunarea alegătorilor sași din cercul Cisdădiei, la care au luat parte alegători în număr însemnat. Adunarea o deschide președintele Dr. Fr. Teutsch. Arată scopul acestei adunări și explică proiectul guvernului despre numele comunelor. Cetește scrisoarea deputatului Trauschensfeld, împedat de a se prezenta în persoană, în care declară că e gata a lua parte activă la combaterea proiectului. Se cetește rezoluția. A luat apoi cuvântul Bergleiter, care pune întrebarea, și oare această poziție contra proiectului va avea ceva succes?

Deși știm — zice oratorul — că un rezultat e exchis, fiindcă proiectul deja mâne ajunge în desbatere în ședința dietei, totuși suntem datori a protesta în fața amintirii străbunilor nostri și a onoarei noastre față de urmași. Au mai vorbit vicarul Wittstock și preotul Rheindt. A fost primită unanim rezoluția, că adunarea alegătorilor cercului Cisdădie se alătură la declarațiunile celorlalte cercuri săsești în această chestiune, și așteaptă dela deputații sași, în special dela deputatul cercului lor, să combată în dietă proiectul despre maghiarisarea numelor de localități, să vorbească și să voteze contra, fără considerație la poziția de partid.

Remarcabilă e ținuta deputaților sași, cari au lucrat chiar contrar rezoluțiunilor de acest fel ale alegătorilor lor. Stai pe loc și te miri, pentru-ce se face atâta vorbă.

Politică săsească, nu glumă!

Ședința dietei. Ieri a ținut dieta prima ședință meritorie de când s'au început ședințele delegațiunilor. Președintele anunță, că Bartha Miklós a fost ales deputat. Urmează expozitul ministrului de finanțe Lukács László și prezentarea proiectului de buget pe anul 1898. Cheltuielile sunt cu 7 milioane mai mari ca în anul acesta. Ministrul declară, că nu se va exprima despre cuotă și afacerile, ce sunt de a se rezolva în înțelegere comună; cât pentru situația schimbată, aceasta e caracterizată prin proiectul, ce-l va prezenta ministrul-președinte. Lucrările pentru reforma dărilor directe se află într'un stadiu înaintat. Proiectele referitoare la aceasta se vor prezenta în cursul anului viitor.

După aceea se intră în discuția proiectului despre numele comunelor. Deputatul sas Schreiber declară în numele colegilor sași, că primește proiectul, dar' la desbaterea specială va propune modificări. Au mai vorbit: Sándor József, Eötvös Károly și Münnich Aurél, toți pentru proiect, care a și fost primit în general.

Ministrul Bánffy cu o scurtă vorbire prezintă proiectul de lege despre dispunerea de sine stătătoare în privința transacțiunei. La propunerea lui Holó proiectul să cetește în mijlocul contrazicerilor repeșite ale stăngei extreme. Kossuth Ferencs vrea să facă o propunere la proiect, dar' cere să i-se deo voe a o face în ședința viitoare, ceea-ce se primește.

De pe băncile stăngei extreme răsuna furtunoasă strigăte de: *să trăiască Ungaria independentă.*

Luptele Românilor.

George Lazar și Tudor.
VI.

(e). În timp ce Românii de dincoace de Carpați luptau cu cele mai mari greutateți pentru a-și dobândi și asigura drepturi, ca națiune, și pentru a face să înceteze injustițiile cărora de secole erau victime, — dincolo de Carpați, în Moldova și Muntenia, conștiința națională era cu mult mai adormită și mai întunecată decât aici.

Aceste două principate române se apăsaseră, în vremuri, cu eroism contra năvălirilor turcești; armate de sute de mii fuseseră zdrobite de cetele de volnici ale lui Stefan, Mihail, Mircea și altor voievozi români, — și tendența diferiților Sultani de a-și întinde domnia peste Dunăre n'a isbutit nici-odată.

Fiul lui Stefan-cel-Mare însă, Bogdan, după sfatul părintelui său, închină Moldova Turciei, cu anumit tratat, în care se obliga să plătească un anumit tribut, în schimbul păcii și integrității teritoriale ce i-se garantau. Același lucru l'a făcut și Mircea-cel-bătrân, în urma bătăliei dela Rovine, din care eșise victorios și încărcat de glorie: el a închinat Turciei Muntenia.

În ambele tratate de capitulare, printre alte condiții, era și aceea, că Poarta are să respecte domniile pămintene și toate așezămintele naționale ale principatelor; drepturile Sultanului, în această privință se mărgineau la o simplă recunoaștere a domniilor aleși de sfatul obștesc al țerei, — și nimic mai mult decât atâta.

Câtă vreme aceste tratate au fost respectate de către Poartă, principatele s'au putut desvolta în liniște, în cadrul vieții și relațiunilor sociale dela acea epocă; ele au luat chiar un avânt național bine pronunțat, mai ales pe timpul lui Vasile Lupu, în Moldova, și al lui Mateiu Basarab, în Muntenia, când limba slavonă a început a fi înlocuită în biserici cu limba română, și când în limba română s'au tipărit unele

carti bisericești, cum și anumite coduri și pravile de legi.

De pe la 1730 însă Poarta începuse să nesocotească stipulațiunile precise ale tratatelor, abuzând de puterea sa și de puțină rezistență ce întâmpina în principate. Ea își arogase chiar dreptul de a numi direct pe Domnitori, alegându-i dintre Grecii mai cu stare ai cartierului Fanar din Constantinopol.

Un adevărat trafic a început a se face din acel moment cu înaltele demnități de voievozi ai principatelor, demnități considerate de către cei din Țarigrad ca niște simple pašalicuri, bune de dat celor cari ofereau mai mult. Domnitorii astfel improvisați din grația marelui Vizir își ocupau tronurile nu cu gândul de a face fericirea poporului peste care aveau să domnească, ci cu acela de a se despăgubi cât mai curând posibil, înainte de a fi »maziliți«, de sumele ce-i costa onoarea de a se găsi în fruntea unei țeri, de a-i purta coroana și avantajul și de a o pute exploată nesupărați de nimeni.

Domnia în principatele române, cu alte cuvinte, ajunsese o simplă antreprisă, mai mult sau mai puțin rentabilă, cum ar fi ori-care alta. Și această stare de lucruri a durat o sută de ani, în care timp s'a succedat peste o sută de Domnitori fanarioți, grăbiți să-și câștige banii debursăți la Constantinopol cu cumpărarea marilor demnitari ai Sultanilor și cu tot felul de »bacșișuri«, și prin urmare rapaci, fără scrupului, ingenioși într-o imaginea tot felul de biruri, unele mai apăsătoare decât altele, pe seama bietului popor, care suferea cu resignare această plagă ce se abătuse asupra capului său.

De abia în 1821, Românii s'au folosit de mișcările Grecilor pentru independența lor. În principate Ipsilanti lansa tot felul de proclamații și căuta să înroleze trupe de voluntari. Atuncia, sub conducerea lui Tudor Vladimirescu, Românii s'au ridicat contra domniei fanarioților, scuturând pentru totdeauna acest jug rușinos și aducând pe Poartă la respectul tratatelor de capitulare amintite în urmă.

Invasiunea potopului de lacuste din Fanar asupra principatelor române era menită, firește, să lase dureroase urme în starea economică a poporului, pe care îl adusesese, în cele din urmă, la săpă de lemn. Dar', pe lângă aceasta, invasiunea de »grecotei cu nas subțire«, cum le-a zis poetul, trebuia să lase și altfel de urme în viața socială, culturală și națională a Românilor.

Protipendă fanariotă era singura reprezentantă a mișcării intelectuale din principate; limba de saloane și de elită era limba elină, care avea o dezvoltare veche și o literatură bogată; boierimea română chiar, cu puține excepții, se grecizase în această privință, și încuscririle cu acești venetici erau considerate ca o mare onoare pentru ea; cât despre școli românești nici pomeneală. Numai țăranul rămăsese statornic în credințele, în limba și datinele sale, cum a rămas totdeauna și pretutindena. Dar' ce putea face el, ignorant, stors de puteri, istovit și sărăcit, cum era?

Atuncia s'a ivit un Român din Transilvania, George Lazar, a căruia statue se înalță astăzi în fața palatului Academiei din București, — și acest Român a fost părintele regenerării naționale, pe terenul cultural, în Muntenia. El a înființat cea dintăi școală românească, a publicat manuale de gramatică română, de aritmetică, etc., a luptat cu toate greutatețile și cu toate piedecile ce i-le puneau Fanarioții și a

dat cele dintău elemente de instrucție tinerilor cari mai târziu aveau să aibă un atât de mare rol în mișcarea de regenerare națională de peste munți. Ioan Eliade Rădulescu a fost și el printre elevii dascălului transilvănean.

Ar fi exagerat să zicem, că George Lazar a pregătit revoluția lui Tudor Vladimirescu, dar' ceea-ce de sigur se poate spune este că a înlesnit-o, aruncând schințele de lumină, și prin urmare de viață, asupra poporului ce lăncezia în întunec și piroteală.

După acest întâiu dascăl românesc, de pe la începutul secolului nostru și până pe la 1847 a urmat o adevărată emigrație de Români instruiți din Transilvania și Bănat către Muntenia și Moldova. Așa în Muntenia au trecut: Ioan Maiorescu, Gavril Munteanu, Beniamin Todoru, David Almașianu, A. Adamescu, D. Pisone, Neagoe, G. Fontaninu, Petru Suciu, Const. Roman, A. Tr. Laurian și alții, iar în Moldova: Simion Romonțai, Vasile Pop, Damaschin Bojinca, Alex. Teodori, Ioan Costa, Eftimie Murgu, Fabian, Câmpănu, Stoica și alții. Toți acești bărbați au ocupat posturi în învățământul public al principatelor, pe care, pe cele mai multe locuri, au trebuit să-și creeze, aducând astfel mari servicii redeșteptării fraților noștri.

Emigrarea s'a continuat și după 1848, — și se cuvine să facem aci o mențiune specială despre trecerea lui Simeon Bărnuțiu caprefesor la universitatea din Iași, atunci înființată, unde nemuritorul nostru bărbat a înființat o adevărată școală de proseliți, cari își aduc și astăzi aminte cu respect și venerație de bunul, blândul, desinteresat și entusiastul lor profesor.

Firește că toți acești bărbați părăsiau patria, unde nu-și puteau valora cunoștințele și treceau munții pentru a-și face o carieră; dar' de sigur ei erau minai într'acolo și de o caldă iubire de neam; și pe atunci mai mult în principate decât la noi era nevoie de o puternică sguire din letargia în care vitrega domnie a Fanariotilor afundase sentimentul național.

Până într'atâta urmele acestei nefaste domnii remăseseră încă în viața culturală a păturei superioare din Muntenia și din Moldova, încât nici după trei decenii dela revoluția lui Tudor Vladimirescu ele n'au putut fi cu deservire desrădăcinate; și dacă limba română a înlocuit peste tot locul pe cea grecească, iar Grecii rămași în țeară s'au contopit în sinul națiunii române, printr'un proces firesc și nesilit de asimilare, mai remăseseră cu toate aceste unele înclinații în spirite, care făceau pe cei mai mulți să fie mai accesibili ideilor generoase cosmopolite, decât ideilor naționale.

Așa se explică faptul, că la 1848 patrioții luminați, dar' crescuți în mediul acela și necunosători îndeajuns ai stărilor de lucruri dela noi, ca Bălcescu, Cesar Boliac și alții, — revoluționari și ei, — sfătuiau pe conducătorii Românilor transilvăneni să sprijinească politica și planurile lui Kossuth, care lor li-se păreau inspirate de marile principii de libertate, egalitate și frăție, dar' care în realitate erau inspirate numai de grandomanie și șovinism, precum s'a dovedit în urmă și precum conducătorii noștri bine au înțeles-o de pe atunci.

Tot așa se explică faptul, că membrii comitetului națiunii române din Sibiu, siliți să se refugieze în Muntenia, după-ce Bem cuprinsese orașul, n'au fost tratați acolo tocmai cu tandrețe, ci au fost chiar arestați.

»Până la 1848, scrie Barițiu, (Ist. Trans. v. II, p. 567), Românii din Muntenia se simțeau iritați asupra ardelenilor, sau cum le zic în Muntenia *Ungureni*, mai mult clienți de ai Rusiei și unii Români, cari puteau să fie prea buni patrioți, dar' în vitalitatea națiunii române ca individualitate politică nu aveau credință nici cât un grăunte de mustar; de aceea ei se năcăiau pe ungureni că ce tot mai cântă atâtea despre nație, națiune, naționalitate românească, pe când aceasta nu va fi nici-odată în stare să stee nepriștină de altcineva, pe picioarele sale».

Spiritul acela de încredere în puterile vî ale națiunii, fără de care nimic mare nu se poate face, a plecat și s'a răspândit în principate de aici, dela noi, prin acei emigrați, lucru de care ne putem mândri și bucura, cu toate-că emigrarea în România ne-a

răpit și ne răpește și astăzi numeroase elemente culte, pentru a căror pregătire noi am făcut multe sacrificii și care ne-ar fi de atâtea folos în luptele grele ce sîntem siliți să ducem... Dacă am fi cel puțin compensați în altă formă, prin alte avantajii morale pentru neam, de golurile pe care cei-ce se expatriază și se fac în cele mai multe casuri cetățeni ai regatului român, le lasă în rîndurile noastre!

Volnicia dela Beiuș.

— Oprea adunării „Astrei”. —

— 3 Decembrie n.

Adunarea de constituire, convocată pe 2 Dec., a fost oprită de către harnic protopretor Beliczay Sándor. Eată actul:

Di protopretor adică, fără se excepționeze momentan, n'a luat la cunoștință însinuarea făcută în persoană de către dl president *ad hoc*, ci în prezina adunării trimite pe subpretorul Markovits la dl president, ca să-i ceară un exemplar din convocare și însinuare în scris. N'a cerut însă „statutele”, din cari să se convingă — vezi Doamne — despre veritabila aprobare ministerială, care o trăgea la îndoială din însinuarea dată și în scris. Ca să arete și mai teribil puterea ideii de stat, deși în prezina a zis imanuatorului însinuării, că toate sînt bine, numai cu un cîas înainte de termenul adunării a trimis oprirea și totodată *doi gendarmi* au întîmpinat pe adînc lovit învătător la școala gr.-or., al cărui fiu-preot, chiar atunci își dete sufletul.

Cu un cîas mai târziu și din casină era să ne împrăștie. Până noaptea au circulat gendarmii, nu cumva să ne întrunim undeva.

Prin acest fapt colossal de patriotic cugetă faimosul Beliczay a se scoate din îngreșoșatele cercetări grele pornite în contra lui.

Actul oprirei.

Eată și actul de oprire în traducere:

Nr. 4483/1897.

Ioan Butean, locuitor în Beiuș anunță, că a convocat la o adunare în localitățile școlii gr.-cat. din Beiuș, pe ziua de 2 Decembrie 1897, la 4 ore d. a., pe inteligența din Beiuș și jur, pentru constituirea despărțămîntului Beiuș al „Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român”.

Decis.

Avînd în vedere, că statutele amintitei Asociațiuni culturale nu au fost prezentate, pentru scurtimea timpului nu s'a putut câștiga convingere, dacă statutele amintite sînt aprobate din partea ministrului de interne sau nu, pentru aceea ținerea adunării nu s'a putut concede.

Despre ce anunțatorul Ioan Butean, locuitor în Beiuș prin prezentul decis se încredințează, că anunțările de acest cuprins pe viitor din cas în cas să se facă cu 8 zile mai înainte de ținerea adunării.

Beiuș, 2 Decembrie 1897.

Beliczay m. p.
prim-pretor.

Studentii români în chestia evreiască.

București, 22 Nov. v.

Un raport detaliat ce v'am trimis în zilele trecute asupra lucrurilor întemplate Duminecă, 16 Noembrie st. v., când cu scandalul provocat de Evreii români(?), cari voiau să țină o întrunire de protestare contra proiectului de lege al dlui general Berendei — ministru de război, — în sala Dacia — precum să vede „și-a pierdut urma, neapărînd până azi în coloanele prețutului d-voastre ziar. (Nu ni-a sosit. Va fi la Jeszenszky... Red.).

Obraznici și nerecunoscători din firea lor, — Evreii de aici, încurajați de evenimentele ce se desfășură în Austria — după-cum susțin mulți — au crezut în inferințele creierilor lor, că a sosit timpul se ese în țeară noastră la iveală cu pretenziunile lor nedrepte și acățându-se de un pretext sau altul, se strige, și se protesteze în fața lumii culte, că Românii sînt mai barbari ca ori-șicare alt popor, căci voesc să le casseze până și dreptul de a servi în armată, pentru patria, la a cărei independență au conlucrat și ei prin vîrsarea sîngelui lor pe pămîntul Bulgariei în lupta contra Turcilor și la a cărei dezvoltare și înflorire zilnic jertfesc „cu

drag”, dându-și obolul lor, unde, și de câte-ori țeara le cere.

Afirmății pe cât de nejuste, pe atât de neiertate, dar' demne de mincinoșii și parșivii lor susținători.

Veicile rătăcitor și șarlatan în toată puterea cuvîntului — Jidanul — totdeauna și în toate timpurile a fost o cangrenă pe corpul popoarelor cu el conlocuitoare, o adevărată și nesăturată lipitoare, devenită proverbială prin faptele sale, al cărui scop principal în viață nu este altul: decât a suga și a-și acapara tot ce vede, tot ce-i place și-i stă în cale, despoid cu o nebuună lăcomie, prin „mitloace permise și nepermise”, pe deaproapele seu, și pe toți cu cari a avut ceva de a face.

Dușmanii cei mai neîmpăcați ai creștinătății, „Ei” de câte-ori numai oasii li-s'a dat, în public ca și în ascuns, au terfelit și batjocorit în modul cel mai josnic și mai condamnabil, tot ceea-ce înaintea noastră — cari iarolați sub învingătorul steag al crucei fiind, — mai scump și mai sfînt ne este.

Sînt multe și de toți bine cunoscute faptele Jidanilor, în genere, decât să mă mai opresc la casuri speciale.

Experiența zilnică și tristă — probează, durere, până la evidența aserțiunilor mele.

O privire fugitivă, dar' clară, în trecutul popoarelor ne întărește mai mult în convingerea noastră.

Chem istoria, ca să spună, și celor necrezători să le mărturisască, dacă nu au fost Jidanii totdeauna, cei-ce au încurcat prin vicleniile și intrigile lor, ieri ca și azi, itele bunelor înțelegeri dintre popoare, dacă decadența lor, nu li-se atribuie acestor nechemaiți și urgisiți, „potracări”, cari în loc să ajute clarificarea lucrurilor și neînțelegerilor, „și-se pare că mai mult și intenționat le-a întunecat și confundat, aruncînd simburile discordiei și a urei între conlocuitorii unei țări după axioma: „inter duos litigantes tertius gaudet”.

Dar' se nu vorbesc numai în general.

În întrunirea dela „Dacia”, str. Carol, presidential ei, dl Westfried, Evreu și „medic” la spitalul „Caritas” (!), a cîteuzat a susține că Jidanii în războiul din 1877/8 „și-au vîrsat sîngele pentru apărarea și independența României, „țeara lor” (noastră)?!

Auzi afirmația?!

Cînd după statistica de atunci, lămurit, cunoscut este tuturor, că un singur Jidan a căzut pe cîmpul de luptă (poate de frichi) și că toți cei-ce mai rămase în armată, o parte o luase la talpă, la auzul gloanțelor și a ghiulelelor nu aveau curajul să stee în fața adversarului fanatic, fapt ce a făcut pe oficerii români, cari au avut „fericirea de a se convinge” de „puternicul sprijin” ce-i capace, da țerei „elementul jidovesc”, ca pe toți Jidanii în luptă săfătorii, se-i cheme pentru serviciu: „putzer” la ofiieri și la alte lucruri de a 2-a și a treia mână”.

Astfel „și-au vîrsat „ei curajoșii” sîngele pentru independența țerei noastre. Spue lumea și istoria, dacă nu susțin adevărul!

Să continuăm: În obraznicia lor Jidanii orbiți de promisiunea talmudului lor „că ei sînt meniți a fi un popor mare și universal, un popor de domni peste o imensă și felurită masă de iloiți „gojdi”, ei își permit totul, lucrînd fiecare Jidan în felul cum el știe pentru realizarea acestei promisiuni, după ei aproape”.

Ei fac tot în contra și spre detrimentul tuturor nejidanielor, acestea — în România ca și în alte țări cari au avut nefericirea de a-i adăposti la sinul lor — pentru-ca mai târziu, dar' ce zic, încă din primul moment ce „și-au pus piciorul acolo, să lucre cu primul gând la sărăcirea statului respectiv, la ruina lui, și totuși, *horibile dictu* au pretenția chiar, că ei zilnic, de câte-ori țeara le cere, jertfesc cu drag pentru „dezvoltarea, bunăstarea și înflorirea ei”.

Ce naivi ne cred — Jidanii!

Se poate, că în dicționarul limbei lor nu există deosebire între conceptul: ruină și bunăstare. Altfel nu le-ar confunda cu atâtea ușorătate și nepricepere.

Oho! „perciunaților”, a trecut vremea ca lumea să nu vă cunoască azi, și să nu desmîntă minciunile și șarlataniile voastre. Azi nime nu vă mai poate suferi pentru faptele voastre.

„Numai robii vostri vă aduc laude, numai datornicii vostri supunere. Sînteți puternici numai prin despotismul aurului, dar' nime nu vă simpatizează”. Cum atî desprețuit voi odinioară pe Christos, cum îl desprețuiți astăzi, așa vă desprețuește și lumea. Ne-ști sărăcit materialicește, mai voiți să ne răpiți și drepturile politice?!

În vederea acestor considerante, provocați la luptă prin înșigii Jidanii, cari așa de infam au tractat cu studențimea în Dumineca trecută la „Dacia”, unde sînge creștinesc au vîrsat, studențimea universitară română a primit mînușa de „ei” aruncată și cu un en-

tusiasm adevărat patriotic, au intrat în lupta dușmanilor creștinătății.

Art. 8 din constituție zice: Numai împămîntenirea asemănă pe străin cu Românul pentru exercitarea drepturilor politice.

Și observarea constituției — trebuie apărută.

Eată pentru-ce studențimea română a început campania de luptă contra „lor”, prin întruniri mari în toată țeara. Sebam.

Un salut tinerimei din România.

Cluj, 1 Dec. n. 1897.

Iubiți colegi! Bravi vă ridicați, măriți acțiunii porniți, puternic și cu bărbăție răsuna glasul vostru de protestare, în favorul celor asupriți și prigoniți de veacuri, de soarte și de dușmani, o frați iubiți, tineri bravi, colegi scumpi din România liberă...

Vă privim cu admirare, gîndul nostru de-apururea e la voi, inima noastră cu însuflețire bate, la ori-șice mișcare, la ori-șice pas hotărît al vostru, în favorul sîntei noastre cauze și cu iubire și interes vă urmărim în acțiunile măriți ce le-ați început, strigîndu-vă din tot sufletul nostru: înainte!

Înainte pe drumul apucat, desfășurați stindardul național, ca frumos și larg se falfăie și adunați în jurul lui mulți, ba pe toți Românii cu inimă și de bine, căci sfîntă este cauza noastră și de o vitală importanță nu numai pentru noi cei prigoniți, ci pentru întreg neamul românesc.

De viața noastră, de existența noastră națională e vorba, și cînd cuțitul ni-se pune la piept, datorii sînteți a sări în ajutorul și mîntuirea noastră. Voi ați sărit, dragi tineri și iubiți colegi, cu inimă și însuflețire.

La glasul vostru de protest și indignare, răsuna plaiurile mînoase ale României libere, răsuna vîlle și munții Transilvaniei și ai Ungariei, răsuna lumea întregă și toți cu simpatie se îndreaptă spre noi, spre cei asupriți.

Și la glasul vostru însuflețire cuprinde pe bîrbații și luptătorii oboșiți, ori indiferenți de cauza noastră dela voi, însuflețire ne cuprinde pe noi, însuflețire cuprinde pe luptătorii noștri de aici.

România liberă protestează în contra volnicilor, la cari sîntem expuși, unul câte unul se pornesc frații noștri de dincolo în urma voastră, voi sînteți numai avangarda falangei puternice de luptători ce „urmează, protestele voastre alarmează lumea și înspăimîntă pe dușman, ear” mișcarea României întregi în favorul nostru și încurajările voastre, vară nouă putere și nou curaj în inimile luptătorilor noștri de aici. Parcă o eră nouă pentru cauza noastră, se începe: România din nou se ridică cu putere spre apărarea și încurajarea noastră — la ținuta einici noi Români de dincoace indiferenți nu rămănem — șirurile luptătorilor se strîng și se fachiagă, stindardul mării de luptă din nou îl desfășură partidul național, și sub el din nou ne înrolăm, — hotărîți de a merge înainte... înainte...

Și noi, tinerimea, sîntem mândri și cu admirare sfîntă privim la voi, pentru-că mult, foarte mult avem a vă mulțumi vouă, iubiți colegi!

Voi ați dat pentru prima-dată *schinteia*, din care acum s'a aprins și mereu se ațîță focul sacru ce cuprinde inimile tuturor Românilor.

Înainte dar', iubiți colegi și frați, ridicați sus... sus cauza națională la înălțimea sfîntă ce o merită. Voi sînteți chemați a o apăra de certele și micile considerații. În inimile voastre virgine nu e, nu poate fi patina pentru luptele politice de partid. Voi numai însuflețire pentru cauza națională puteți ave în suflet, iubire pentru tot ce e românesc și durere pentru durerile noastre. Inima voastră numai în focul iubirii de neam arde și se mistănește...

Voi sînteți deci chemați a ridica chestia națională la nivelul cuvenit, și voi v'ați făcut în trecut, vă faceți în prezent, și vă veți face și în viitor, sîntem siguri, datoria.

Și dacă azi întreg poporul românesc e mîndru cu voi, cu atît mai mîndri sîntem noi tinerimea, frații și colegii voștri, căci inimile noastre tinere și înfăcitate, parcă mai aproape stau de inimile voastre, parcă din inimile voastre sînt rupte.

Și dacă noi tinerimea de aici nu putem să vă urmărim pe drumul arătat de voi, nu putem desvolta o acțiune asemenea vouă, asta ne doare și chinuri tautice ne dă.

Voi sînteți liberi, noi robii, voi vă puteți mișca în largul vostru, noi sîntem încațușați și la mîni și la picioare. Voi puteți să vă adunați, să protestați și să strigați după ajutor, nouă nici să ne plîngem nu ne e iertat. Voi sînteți în țeara libertății, noi în țeara pușcărilor. Voi însuflețiți prin acțiunile voastre pe concetățenii voștri, noi am fi dați pe mîinile gendarmilor și am umplea pușcăriile.

Cu mîndrie și însuflețire sfîntă urmărim înse toate acțiunile voastre măriți...

Fiți siguri, că sufletul care bate în voi și în noi bate, și dacă acum încetușăți sîntem și la mîni și la picioare, cînd cauza sfîntă și momentul oportun va cere, ne vom stărma catenele ridicîndu-ne unul ca unul, și vrednici de voi, iubiți colegi, și de cauza ce o apărăm, vom sări în ajutorul părinților noștri, ca alături cu ei să învingem sau să murim...

Până atunci cu dragoste privim la faptele voastre măriți, inima noastră e cu voi, ochii noștri vă urmăresc în tot locul cu drag și voi sînteți fala noastră, mîndria noastră!

Înainte... înainte!

Emil Sabo.

student în filosofie.

CRONICĂ

Sibiu, 7 Dec. n. 1897.

Studentii din România contra Evreilor. Alături s'a ținut în sala „Dacia” întrunirea studenților universitari din București și Iași în chestiunea Evreilor. A luat parte lume multă. Președinte al adunării a fost proclamat studentul Dimitrie *Danielianu*. Au vorbit studenții Gheorgheade (ieșan), G. Danielianu, Miculescu, Tanara, Demetrescu-Brăila, Braescu (ieșan) și Polihroniadi. În fine s'a primit moțiunea propusă de studentul *Iorga*, prin care cetățenii capitalei și studenții universitari români se obligă a lua poziție față cu tendințele de acapare ale Jidanilor și a se trimite memoriu Regelui și Corpurilor legiuitoare pentru a se arăta legitimitatea acestor acțiuni. Adunarea a decurs în ordine și lumea s'a depărtat în liniște. Pe strade fose s'au întemplat manifestațiuni și chiar ciocniri între cetățenii creștini și între Jidani. Sau bombardat ferestrele multor case și prăvălii, mai ales în stradele mai populate de Jidani. Au fost sparte și ferestrele mai multor case crestine. Prin întrevinerea gendarmilor și poliției s'a pus capăt manifestațiunilor. S'au făcut multe arestări. Sînt și mulți răniți.

Fapte vrednice de laudă. Din comuna Feneș n-se împărțasesc frumoase fapte creștinești. Femeia *Anica Oltean* născ. Selegan, vîzînd că sf. biserică de acolo este lipsită de un fond cât de mic, din care s'ar pute acoperi lipsele bisericești și școlare, a sfădat de bine, împreună cu soțul P. Oltean, măiestru de moară, acum răposat, se transpuna din averea proprie pe numele sf. biserici un rit în preț de 1500 fl. v. a. A mai donat 100 fl. v. a. pentru repararea bisericii, ceea-ce s'a și făcut. Totodată ca începutul unui fond spre a se edifica școala corăspunzătoare, a donat încă 50 fl. v. a., asemenea și la biserică din Samosfalău 50 fl. v. a. A mai pregătit cu speșele sale 4 rînduri de vestimente pentru administranți, un prapor negru și alte lucruri sacre.

— Asemenea familia de acolo *Ioan Rus* a donat sf. biserici 50 fl., ear' alți 50 fl. v. a. ca fond, din ale cărui interese vor fi a se cumpăra cărți pe seama pruncilor miseri. Pentru toate aceste vrednice fapte creștinești, poporul din Feneș aduce și pe calea aceasta mulțumitele sale bravo! dăruitori, urîndu-le viață îndelungată și fericită.

Contra colorilor săsești. *Bistritzer Zeitung* scrie, că poliția din *Bistrita* a pornit cercetare contra reuiniunei de patinat, pentru-că aceasta, în scop de a-răta publicului cănd e deschis terenul de patinat, a arborat *colorile săsești albastru-roșu*. La pertractare, conducătorul reuiniunei Dr. *Gustav Lang* a fost osândit la o zi temniță și 10 fl. amendă. Acusatul a dat recurs. Foaia sașească scrie, că pasul poliției a provocat generală amărăciune mai ales că reuiniunea de patinat arbora — nepedepsită — colorile săsești deja de 25 de ani.

O faptă vrednică de imitat. Sub acest titlu cetim în revista „*Albina*” din București următoarele:

Încă din anul 1893 s'a fondat în comunele Breaza-de-sus și de jos din județul Prahova, o societate de credit și economie „*Caraimanul*”. Inițiatorii acestei societăți, cari au pus umărul și au lucrat la fondarea ei prosperarea ei, sînt numai învătătorii din zisele comune împreună cu alți câiva oameni de inimă, cari au priceput mai dinainte scopul și folosul ce vor eși. Societatea, care la început, cînd s'a cetit statutele și s'a pus bazele fondării, număra numai 18 membrii, astăzi are aproape 1000 de membri, ear' capitalul lor depus se urcă la suma de 420.000 lei. E de admirat, că într'o comună rurală să existe o societate de credit așa de mare și puternică și să se întărească într'un timp așa de scurt!

Țăranul, căruia la început i-se părea un fel de jucărie societatea și care credea, că cine dă bani la societăți de acestea nu-i mai ia înapoi, vine astăzi singur și-și depune banul seu de unde are, de unde nu are, numai să se facă și el societar. El face aceasta mai cu seamă după-ce a văzut și s'a convins că banul seu e mai sigur la societate, decât încaut în ladă; și poate lua înapoi și fuca cu procent de 10%. De aceea vine fiecare să depue la societatea „*Caraimanul*” micul seu avut.

Societatea din fondul seu de rezervă și cu învoirea consiliului de administrațiune face și câte un mic ajutor în bani pe la câte un țăran căzut în neorocire; ba încă la finele anilor școlari trecuți a ajutat consiliul comunal din ambele Breze cu cărți, obiecte de studiu și altele.

Gospodărie ungurească. În comuna *Magyar-Szent-Mihály*, comitatul Torontal, necunoscutu au spart și au jefit zilele acestea casa comună. În cursul cercetării s-au ivit serioase bănuiri, că *primarul și casarul*, amândoi Unguri, sunt hoți. Bănuții au fost suspendați din post și puși la răcoare.

† **Admiralul Sterneck.** Un atac de apoplexie a răpus alături, la Viena, pe admiralul br. Max. Doublesky von Sterneck zu Ehrenstein.

Bar. Sterneck s'a născut la 1829, dintr-o veche familie aristocratică cehă. La 1847 a intrat în marina de război. S'a distinguit în lupta navală de la *Lissa*, unde a reușit să învinge, pentru care i s'a acordat — ca și fericitului *baron Urs de Margina* — ordul Maria Teresia și rangul de baron. La 1884 a fost numit comandant de marină, iar la 1888 admiral-suprem.

Un prapor de pe vremea Mariei Teresiei. În biserica sfântului Ioan din *Caransebeș* se păstrează un prapor vechi de pe timpul împărătesei Maria Teresia, făcut din mătăsu galbă, pe chelutala măiestrilor cojocari din Caransebeș. Icoana de pe latură reprezintă pe Sfântul Ilie, patronul cojocarilor, trecând deasupra norilor în o căruță trasă de niște cai roșii. Pictura praporului e cu mult superioară celeia de pe cerimea biseriei (pictură ruinată prin Turci la 1788 și restaurată apoi la 1808). Sab icoană se ved însemnile cojocăritului, foarfecă, sul și a. și următoarea inscripție (cu litere cirilice):

„Făcutu s'a acest prapor în zilele Prea înălțatei Crăesiei noastre Mariei Teresiei, cu blagoslovenia Prea Osfințitului Arhierului Ioan Georgievici al Caransebeșului, al Vârșului i proci, fiind protopresbiter George Eli-nescu, și s'a făcut cu chelutala scilor din Caransebeș la anul 1762, Februarie 27 și am zugrăvit eu George Diaconovici și cu Radu La. rovi...

Acest pictor George Diaconovici a fost fiul lui *Vasile Diaconu*, a celui venit la anul 1736 din România dela mănăstirea Tismana, despre care Nic. Tincu-Velea (Ist. bis., Sibiu 1865) scrie, că venind în Bănat cu o mulțime de familii oltenne s'a așezat la poalele munților Vârșului, fundând aici o comună care astăzi se numește *Sredistea-mare*. Mutându-se apoi Diaconul Vasile la *Bocșa-montană*, a înființat și o școală, în care pe lângă alte științe se propunea și *arta picturii*. Această școală conform raportului distinsului nostru literat Dr. At. Marienescu către Academia română din București, se fi fost *prima școală română publică, cunoscută în Bănat*, căci mai înainte școli publice române nu existau, și științele se cultivau numai prin mănăstiri.

Faimosul proces dela Sjenicsak continuă și acum. Zilele acestea procurorul și-a rostit rechisitorul, un strajnic rechisitor. Pentru 27 de acușări a cerut *pedeapsă cu moarte*, iar pentru patru temniță; privitor la unul și-a retras acușă, iar privitor la un altul a cerut nouă cercetare.

Slovați cu sutele de mil în America. Ce „fericit” e pentru Nemaghiari traul în țeara lui Papp János, o dovadă este și faptul, că în *lumea nouă* trăiesc nu mai puțin de 300.000 de Slovați, *toți emigrați din Ungaria*! Departe, peste țări și mări, de vetrele strămoșești, acești Slovați, mai toți muncitori, își păstrează cu sfințenie naționalitatea și limba, pe cari în patrie nu le mai puteau ocroti de turbatele prigoane ungurești. Două foi slovacești vestesc emigraților datorințele lor naționale și propăganda adă vie echou, într-un cântec pe lângă buna lor susținere națională și economică, Slovații americani nu-și uită nici de frații prizoniți de acasă, ei an de an le trimit ajutor și încurajare în lupta pentru existența națională!

Obstrucție în... țintirim. Cariosul cas s'a întâmplat zilele acestea, la *Lemberg*, cu prilejul înmormântării a trei lucrători morți în urma unei explozii. Asistau la acul funeral mai multe mii de lucrători. La moment, deputatul socialist *Kozakievici* a voit să țină o vorbire. S-a întâmplat însă un incident nostim. De câte-ori oratorul se adresează asistenților cu vorbele „Tovareșii”, preoții întonează în glas tare cântări biseriești. Această veritabilă obstrucție a durat vre-o jumătate de oră, până-că deputatul socialist ajunsese în fine la cuvânt. După vorbire, muncitorii părăsiră țintirimul cântând „cântecul muncii”, un cântec special al lucrătorilor.

Femeie decapitată de soțul seu. O dramă teribilă s'a desfășurat zilele acestea la Paris. Un sot, gelos, și-a ucis femeia sa, decapitându-o cu briciul, în fața celor doi copii ai sei. Hyacinthe Roux, vechiu lucrător litograf, în vîrstă de 42 de ani, se căsătorise de patru ani cu o tinărusă căsătorită, Luisa Clerget, cu care avu în 1895 o fetiță. Cătu timp, viața care o duceau împreună fu fericită, când deodată bărbatul fu cuprins de pofa de a juca la curse. Din această cauză serviciul seu fu neglijat, și în cele din urmă el a trebuit să se retragă și să scoată un mic ziar de sport, care în realitate ascundea o agenție clandestină, din care casea a fost de mai multe-ori tras în judecată și în cele din urmă condamnat la închisoare. Soția sa, desperată, s'a hotărât să se despartă de el, și ceru divorț. În așteptarea obținerii divorțului, ea luă pe mama sa să trăiască împreună. Când eși din închisoare anul trecut, Roux încercă să se împace cu femeia sa, dar nu izbuti. Bănuind, că soacră-sa e pricina acestei rezistențe, o ia la bătaie și nu scapă, biata femeie, decât grație vecinilor, atrași de tipetele-i desperale. Din acest timp, foarte rar Roux se mai vedea

prin strada unde locuia soția lui. Nefericitul, în urma acestei despărțiri, înnebunise și fusese internat într-un ospiciu de alienați, la Villejuif. În acest timp, soția sa dădu naștere unui alt copil. Însănătoșat și scăpat din ospiciu, Roux află că soția lui l'a înșelat cu un altul cu care are și copilul. Turbat de mânie, se îndreaptă spre vechea-i locuință, ca să afășie pe ceea care l'a trădat. Din fericire, nimeni nu era acasă. A doua zi, el dă întâlnire soției sale, la șgarul din strada Laborde. În tălnirea proiectată se realizează și de acolo pornesc spre casă. Cât de pacinic era pe drum, cum intră în odaie ea o fiară se repezi bărbatul asupra ei și cu un briciu pe care-l avea asupra-și l'a tăiat într-o clipă capul. Femeia căzu moartă jos, în timp ce capul se deslipea de corp. Un enorm lac de sânge se făcu în odaie. Asasinul s'a predat singur poliției.

Stăru măruntă. Socialiștii din *Buda-pesta* proiectează pentru primăvară, la 1 Maiu, o *grevă generală*, pentru care au început de pe acum propagandă.

— În *Oxford* a răposat deunăzile un vestit misionar pentru China, James Legge, care a lucrat mult și pe terenul științific.

— La *Monte-Carlo* un tinăr din Viena și o păreche de însurăși din America s'au aruncat în mare, după-ce și-au pierdut tot la jocul de cărți.

Tribuna Literară.

Dela Teatru

Aseară, Luni, s'a reprezentat pe scena teatrului din loc piesa „Meerleuchten” de Ganghofer. Nu știu dacă a făcut și la alții impresia bună ce mi-a făcut-o mie, dar atăta pot să zic, că reprezentația de aseară a fost foarte bună, atât ca reprezentație, cât și ca subiect și scenerie. Puține ocazii i s'a oferit publicului să se depărteze atât de multumit, ca aseară. Nu ne interesează într-atât să analizăm mai de aproape „Meerleuchten” dar o pot recomanda ori-cui se o vază. Subiectul e luat din viața de toate zilele. Di Lenor (baronul Robert von Wanger) și-a jucat rolul cu multă pricepere și foarte natural, ca totdeauna. Pe d-șoara Weiser am admirat-o aseară în rolul ei (Eli-sabeta, soția baronului von Wanger). A fost foarte draguță și în unele scene dramatice a dovedit multă dibăcie. Di Mauth a fost foarte simpatic și și-a jucat rolul admirabil. Di del Zopp a avut de astă-dată un rol mai mic dar a executat foarte potrivit. D-șoara Schulz aseară a dovedit mai mult simț ca de altă-dată, și a satisfăcut îndestul rolului. D-na și di Gerhardt au avut roluri scurte și le-au jucat bine.

Informațiuni.

„Convorbiri literare” nr. 11 din 1 Noembrie 1897, are următorul cuprins: Duliu Zamfirescu: În războiu (roman). — T. Maiorescu: Războiul și proclamarea regatului. — Teohari Antonescu: Originea Egiptenilor și Semicilor. (A propos de „Istoria Orientului” de P. Rascann). — W. Meyer-Lübke, L. L. M.: Câteva păreri străine asupra lucrării „Din toponomia românească” de D. Dan. — Cesar I. Vargolici: Crepuscul (poesie). — G. Muru: Trimite-ți-aș (poesie). — Demeter: Critice și analize: Ultime raze, poesii de Gr. N. Lazu; Ametiste, poesii de A. Cantilli; Mitologia de St. Mihăilescu; Amantă, roman de Alexandrescu-Dorna. — I. Zugravu: Ai zis ceva (poesie). — Revista publicațiilor. — Cărți primite la redacție.

„Albina”, revistă enciclopedică-literară nr. 7 are următorul cuprins: M. Sa Regina: Discurs rostit la Iași. — Carmen-Silva: Căgetări. — Dr. Tadem: Febra tifoidă. — Petre Patrescu: Peștera lui Vucul. — E. S.: Răspuns la scrisoarea dlui Rădulescu-Motru. — Ionescu Candid: Folioasele asociației. — Gh. Adamescu: Convorbiri cu vecinul meu Niță: Deschiderea camerelor. — P. I. Stroescu: Călătoria lui Nansen. — X.: Ogarul, copoiul și iepurele. — Rădulescu-Codin: Brașoave populare. — P. G.: Publicațiuni nouă. — Sfaturi practice. — Cronica agricolă. — Cronica financiară. — Răspunsuri la ghicitori. — Întrebări și probleme. — Adrese către redacție. — Informațiuni. — Posta redacției. — Ilustrațiuni: Carmen Silva. — M. Sa Regina în bibliotecă. — Nansen atacat de morse.

Scieri postume. Un însemnat număr de manuscrite inedite și de o netăgduită valoare literară, rămase dela regretatul poet Grigore H. Grădă, vor fi în curând date la tipar, sub îngrijirea dlui D. Grădă, fratele poetului.

„Österreichische Musik und Theaterzeitung”, nr. 7, a apărut ca totdeauna cu un valoros cuprins. În fruntea numărului

se află portretul tinărului, dar' distinsului compozist Rudolf Gluckh, cu o schiță apreciativă. Urmează un lung articol despre compozistul P. I. Tschakovsky (cu portretul), apoi diferite critici musicale de valoare. Adăos musical e „Sinfon”, cântare pentru voce cu acompaniament de pian de Franz Macil. Adresa revistei Wien, I, Seilerstrasse nr. 15.

Manual de gimnastică. A apărut Manualul de gimnastică elaborat de Mihail I. Ionescu, institutor în Focșani, și scos zilele acestea la institutul de editură Ralian și Ignat Samitca din Craiova. Acest curs, atât prin întinderea și sistematizarea cuprinsului, cât și prin numeroasele ilustrațiuni cu cari este provăzută, este singurul complet ce există românește, constituind pentru d-nii institutori și învățători, — astăzi când ne adăim la începutul introducerii și familiarizării gimnastice în școlile primare — o adevărată și sinceră călăuză indispensabilă. Manualul este recomandat și pentru elevii cursului gimnazial și liceal. Prețul unui exemplar broșat lei 2.50; legat englezește lei 3.50 și se află de vânzare la toate librăriile din România sau se procură direct dela editori.

Cestiuni literare și pedagogice. A apărut: *Cestiuni literare și pedagogice de M. Strajanu* în editura Ralian și Ignat Samitca în Craiova. E un frumos volum tipărit pe hârtie velină, se extinde pe 323 pagini. Din bogatul cuprins însemnărm următoarele interesante articole: Principiul artei, realismul și idealismul în literatura contemporană, caracteristica poeziei timpului nostru, basmele, isprăvile lui Păcală de P. Dulfă, despre Dante, importanța elementului moral și estetic în educațiune. Prețul volumului broșurat 3 lei.

Bibliografie.

Calendarul Poporului

pe

— 1898. —

A apărut deja, de câteva săptămâni, „Calendarul Poporului” pe 1898. Ajuns în al 13-lea an al existenței sale acest calendar, redigeat în totdeauna de redacțiunea foilor noastre, a făcut an de an nouă progrese, și astăzi putem susține fără a vătămă modestia, și fără teamă de a fi combătuți, că „Calendarul Poporului” este nu numai cel mai ieftin, mai naționalistic și mai lăpăt, ci și cel mai bun din câte apar la noi dincoace de Carpați.

Aceasta au recunoscut-o deja și alții, și în special în raportul „Asociațiunii” despre mișcarea literară la noi, raport care a dat o deosebită atențiune *Calendaristicii* noastre, s'a constatat, că „Calendarul Poporului” este „excellent”. Ori cine vrea să se convingă n'are decât să-l cetească cu atențiune, și va găsi în întregime o lucrare sistematică, cu o direcțiune hotărâtă națională, ear în forma și limbajului lui va trebui să constate, că e anume scris pentru cele mai largi straturi ale *poporului*, necepcionând din această numire nici inteligența noastră.

Noi ne oprim — în apreciere — la atăta și ne îndestulim a-l arăta *cuprinsul și aprecierile*, ce i-au făcut alții, cari nu pot fi bănuți, ca interesați.

Cuprinsul „Calendarului”.

După partea calendaristică urmează informațiuni de obște folos, pe 40 pag.

Partea literară conține: *George Copbu*, schiță literară, apoi următoarele bucăți ale dragălașului poet: Nunta Zamfirei, *Noi vrem pământ!* Murșul și Olțul (poveste din popor), Numai una! (poesie), Sălcia și popul, (legendă din popor), Rugămintea din urmă (poesii) și alte Poesii scurte.

Glume. Mântuirea steagului, schiță istorică, de *Petru Vancu*.

Urmează: *Ioan Creangă*, schiță literară și următoarele scrieri de Creangă: Povestea unui om leneș și Oltenii în Iași (poesie).

Apoi: Rostiri, zicători, cuvinte: *Th. D. Speranță*, schiță literară și două anecdote de el: „Mama Ungurului”, și „Jidani și hoții”.

George Pop de Băsești, schiță biografică. „Cât de lungă se fie ziua, tot vine noaptea”, de d-na Culomb. „Castelul din Carpați” de Jules Verne, schiță bibliografică.

Răvașul nostru. Aceasta rubrică, introdusă în anul trecut, s'a dezvoltat într-o adevărată cronică a vieții noastre naționale culturale. Aci găsim toate întâmplările și toate mișcărilor românești petrecute în timpul dela Septembrie 1896 — Septembrie 1897. „Răvașul” se extinde pe 17 pagini, cu 6 mai mult ca în anul trecut. În „*Economic*” găsim următorii articoli: Despre dări și termine; Asigurarea contra focului și grindinei; Întinerirea pomilor; Povețe. Urmează tirgurile de peste an.

Ilustrațiuni: Ioan Creangă, George Pop de Băsești, Jules Verne, Isosif Sterca Șulău, I. Ioan Hannia, și Dr. C. Lueger.

Aprecierile presei.

Toate ziarele și revistele românești, cari s'au rostit asupra „Calendarului” nostru: *Timpu*, *Epoca*, *Familia*, *Foiaia literară*, *Telegraful Român*, *Tribuna Poporului*, *Foiaia Diecesană*, *Dreptatea*, *Opinia*, *Revista Orăștiei* etc. au fost unanime într-o constata: ieftinătatea, bunătața, caracterul popular al calendarului, variația materialului și îngrijirea, cu care este tipărit.

Epoca.

Eată de pildă ce scrie recensentul literar al *Epocii* din București:

— Un calendar al Poporului. —

Vestitorii anului viitor au început să apară.

Parisul, în special, ne-a trimis peste douăzeci de calendare, mai toate umoristice.

La noi în țară, până acum nu s'a tipărit nici unul pe 1898, dar' ni s'a sponit că anul acesta ne rezervă, în materie de calendaristică, un adevărat „eveniment literar” datorit unuia din marii noștri literați.

Ne vine însă de peste munți un calendar tipărit românește, la Sibiu în editura societății pe acțiuni *Tipografia*.

Ori-câte publicații de acest fel ar mai apăre în limba românească, încontestabil că nu vor putea face de prisos volumul acesta de o sută-douăzeci de pagini intitulat: „Calendarul Poporului” pe anul 1898.

Titlul chiar spune pentru-ce. Toate călindarele, cari au să se tipărească în țara românească se vor adresa păturei culte a societății. Afirmăm aceasta anticipativ, întemeiați pe experiența trecutului.

Nici un calendar n'a apărut în țara noastră, care să fie cu adevărat pentru popor, cum este „Calendarul” societății din Sibiu.

Tipărit cu multă îngrijire, având mai multe ilustrații excelent executate, calendarul cuprinde pe lângă materia calendaristică absolut trebuincioasă, o bogată materie literară, precum și o mulțime de cunoștințe economice de mult folos, toate scrise într-o limbă clară și curgătoare și într-un stil potrivit cu înțelegerea poporului.

Așa, partea literară conține, între altele, o schiță biografică a iubitului poet transilvănean *George Coșbuc*, precum și câteva dintre cele mai reușite bucăți ale poetului; asemenea și schițe asupra literaturii noastre *Ioan Creangă* și *Th. D. Speranță*, precum și o mulțime de glume, rostiri, zicători și cuvinte populare.

O rubrică interesantă este „Răvașul nostru”, care este o cronică națională cuprinzând toate întâmplările și toate mișcărilor românești de dincoace și de dincolo de Carpați, în intervalul din Septembrie 1896 până la Sept. 1897.

Recomandăm cu căldură publicațiunea aceasta și dorim să aibă imitatori și în țara noastră.

Sosiți în Sibiu.

În 7 Dec. n. 1897.

Hotel „*Împăratul Romanilor*”: Cordescu, privatier din Fofeldea; Fuchscl cu soția, profesor, I. Reng, Müller, Wavrescu, M. Fischer, G. Heller, din Viena; Goldberger, G. Gesztessy, Braun, E. Batory, I. Kohn, I. Freund, Labovitz, din Budapesta, Doerfler din Turin, V. Schmidt din Brașov, Strassmann, L. Klug din Pojon, toți comercianți.

Hotel *Meltzer*: S. Grünfeld din Porumbac, I. Oltean, din Deva, comercianți; I. Căndea, protopop, David, notar din Arșig; Fleșeriu, învățător, din Cincumare, D. Seivert, econom din Cincumic; F. Maurer, dulgher din Brașov.

Teatru orășenesc în Sibiu.

Mercuri, 8 Dec. n.

Donna Juanita.

Operetă în 3 acte, de F. de Suppé.

Începutul la 7 ore seara.

Pentru tragerea din 10 și 11 Decembrie a. c. se capătă

[2522] 2—3

Iosuri de clasă

la casa de schimb a institutului creditului fonciar (Bodenkredit) și a colectoriilor anunțați.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 4 Dec. n. 1897.

Semăinje	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 ohilo
dela	până	dela	până	
Grâu				
Băntănesc vechiu	75	—	76	—
Grâu dela Tisa	75	12.40	76	12.60
Grâu „Pesta”	75	12.35	76	12.55
Grâu de Alba-Reg.	75	12.45	76	12.55
„Bacsa	75	—	76	—
Grâu ung. de Nord.	75	—	76	—

Semăinje	Soiul	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.
dela	până	dela	până
Săcară		70—72	8.55—8.65
Orz	de nătreț	60—62	5.80—6.15
„	de vînare	62—64	6.30—7—
„	de bare	64—66	7.50—9—
Orz	—	80—81	6.40—6.70
Cucuras (porumb)	—	—	4.95—5.05
Meu	—	—	4.90—4.95
Hrișcă	—	—	4.75—5—

Semăinje	Soiul	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.
dela	până	dela	până
Grâu	Sept.-Oct.	—	—
„	Oct.-Nov.	—	—
„	Nov.-Dec.	—	—
„	Dec.-Ian.	—	—
„	Jan.-Feb.	—	—
„	Feb.-Mar.	—	—
„	Mar.-Apr.	—	—
„	Apr.-Mai.	—	—
„	Mai.-Iun.	—	—
„	Iun.-Iul.	—	—
„	Iul.-Aug.	—	—
„	Aug.-Sept.	—	—
„	Sept.-Oct.	—	—

Produse diverse	Soiul	Calitatea
dela	până	

Sem. de trif.	Lucernă ungurească	—	—
„	roșie	—	—
Oleu de rap.	rafinat	—	—
Uns. de porc.	dela Pesta	58.50	59—
„	dela țeară	—	—
Slănină	sventată	60.50	61—
Să	afumată	—	—
France	—	—	—
Lietar	galvon, non	—	—
„	băntănesc	—	—
Miere	brută	—	—
„	galbină străcurată	—	—
Ceară	de Rosenau	—	—

Cursul pieței din Sibiu.

Din 6 Dec. n. 1897.

Hârtie-monetă română	Camp.	9.485 vând	9.55
Lire turcești	—	10.85	10.70
1/2 Imperiali	—	9.40	9.45
Băile rusești 100 a	—	127.25	128.25
Găbeni	—	5.62	5.67
Napoleon-d'ari	—	—	—
„ (rusești)	—	—	—

Bursa de Budapesta.

Din 4 Dec. n. 1897.

Renta de aur ung. 6%	—
„ „ „ 4%	—
„ „ „ val. cor. 4%	100.25
Impozitul cailor ferate ung.	121.50
Amortizarea datoriilor cailor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	122.50
Amortizarea datoriilor cailor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	102.—
Bonuri rurale ung.	98.—
„ „ „ croate-slavone	99.—
Obligatiunile desp. regalilor	101.50
Impozit cu premin ung.	166.—
Losuri pentru regularea Tisei si Seghedin	140.—
Renta de hartie austriaca	102.50
„ de argint austriaca	102.25
„ de aur austriaca	123.50
Losurile austriace din 1860	160.50
Actiunile bancii austro-ungare	955.—
„ „ de credit ung.	—
„ „ „ austri.	—
Scrisuri fondiare ale Institutului de credit si economiei „Albina“	102.—
Argintul	5.70
Carbuni imperatoriei	5.66
Napoleon-d'ori	9.58
Mărci 100 imp. germane	58.90
London 10 Livres sterlingi	120.—

„THE GRESHAM“, societate engleză pentru asigurarea vieții, în Londra, (intemeiată la 1848).

Dela 1 Sept. a. c. a introdus metodel nou de

asigurare hipotecară,

care face posibilă fiecărui proprietar de pământ ori de casă, al cărui imobil e îngreunat cu împrumut hipotecar, ca prin contractarea unei atari asigurări de împrumut hipotecar în schimbul unei bagatele taxe să asigure familiei sale favorul, că în cazul dacă ar muri ori-când în decursul termenului de solvire a împrumutului, proprietatea îngreunată cu împrumutul hipotecar să rămână liberă de ori-ce însărcinare familiei.

Prin contractarea unei atari asigurări în schimbul unei taxe anuale foarte neînsemnate Societatea ia asupra-și obligațiunea, că în cas de moarte a contractantului, ce ar obveni, ori-când în marginile termenului de plătire a împrumutului hipotecar, să plătească numai decât suma care îngreunează proprietatea la în-titulul, care a dat împrumutul și se pună familia în posesiunea acelei proprietăți eliberate de datorie.

La contractarea acestei asigurări e cu totul indiferent, că oare împrumutul datorează de acum, ori e indiferent pentru-că taxa anuală se socotește numai pentru timpul restant.

Condițiile sunt clare și ușor de priceput pentru ori-cine. Procedura de contractare nu-i îngreunată cu nici o greutate.

Informații mai detaliate dă:

Szepessy Lajos,

representantul pentru Ardeal al secțiunii hipotecare a societății engleze pentru asigurarea vieții „The Gresham“.

Cluj, Trencsén-ter Nr. 1, (casa proprie).

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu Strada Poplăcii Nr. 15.

Biblioteca populară a „Tribunei“.

1. Pădureanca. Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip, broș., elegant. Un exemplar cu preț redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. Pipérus Pétru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. Păcală și Tândală. Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. Teiu legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. Colăcăritul. Obiceiurile țeranilor români la nuntă, de Benedict Vicin. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. Eftica a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. Îndărălnicul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. Blăstēm de mamă. Legendă populară din giurul Năședului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. Bunica de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar cu preț redus dela 1 fl. sau 8 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
15. Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. Din bătrâni. Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. Pe pământul Turcului de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. Căldărușă cu trei picioare. Poveste franceză de Eleonora Pănescu, după A. Geneyray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. Cenușoara. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. Un pețitor îndărălnic. Novela de Björnsterne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. Prietenul meu Vântură-Teară. Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. Scăpătoarea. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. Fata Craiului din cetini. De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. Strigoaica. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. Draga mamei. Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
26. Taina unei vieți. De Björnsterne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. Vecinii. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. Păcală în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. Sgarăcitul. Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. Lumea proștilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. Născu-Împărat. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. Dina-Împărăteasă și peana ei aleasă. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. Spice de aur. Culese de dascălul Ioan F. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. Un idil în Roșeni. Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. Baba iadului. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. Prințesa fermecată. Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. Dina Mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. Doi copii. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. O partidă în patru. De Antoniu Ghislan-zoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. Posacul bun de inimă. Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. Croitorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. Mica Fadeta. De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. Rusalină păcurarul. Poveste de Nicolae Trimbițoiu. Un exemplar 22 cr. 44 bani.
45. Roma invinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
46. Clara Milici. Novela de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și peste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

Toate scrierile profesorului Dr. Weigand despre Români

se găsesc de vânzare la „Librăria“ noastră cu prețurile originale. Astfel:

1. „Die Aromunen“, (Macedo-Români). Vol. I. „Land und Leute“, cuprinde descrierea călătoriei profesorului Weigand pe la Români din Macedonia, interesantă pentru ori-care Român, care se înterează de frații sei. O lectură atrăgătoare și pentru nespecialiști. Volumul de 334 pag., cu 9 ilustrațiuni frumoase și cea mai perfectă carte etnografică costă fl. 6.20
- Vol. II. („Volksliteratur“), cuprinde literatura populară, versuri și povești, cu traducerea germană și un lexicon, 336 pag., costă fl. 5.—
2. „Vlach-Meglen“, o cercetare etnografică-filologică; volum de 80 pag., cu 5 ilustrațiuni, fototipie, costă fl. 2.20
3. „Die Sprache der Olympe-Wallachen“, cu o introducere despre popor, volum de 144 pag., costă fl. 1.85
4. „Raportele anuale despre seminarul filologic român din Lipsa“, conținând lucrările dlui profesor Weigand și ale elevilor sei despre Români: „Primul raport“, (1894) de 157 pag. costă fl. 1.85
- „Al doilea raport“, (1895) de 224 pag. costă 2.80
- „Al treilea raport“, (1896) de 332 pag. costă 3.80

Cartea de sub nrul 1, vol. I. e pentru toți Românii inteligenți; celelalte se recomandă bărbatilor de specialitate. Toate sunt scrise de sine înțeles, în limba germană.

Librăria „Tipografiei“, societate pe acțiuni.

Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Cea mai nouă și cea mai bună hârtie de țigarette și tuburi

„EDISON“,

care întrece toate fabricatele de până acum în privința bunătății și fineței. [1785] 18—80

CESTIUNEA NAȚIONALITĂȚILOR ȘI MODURILE SOLUȚIUNII SALE ÎN UNGARIA DE AUREL C. POPOVICI.

Prețul 50 cr. v. a.
cu trimitere postală 55 cr. v. a.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Însoțirile de credit

împreunate cu
însoțiri de consum, de vânzare, de viieri, de lăptări etc. și instrucțiunile trebuincioase.

Îndreptare practică

pentru
înființarea și conducerea de astfel de însoțiri
de
F. W. RAIFFEISEN.

Edițiunea a V-a.

Traducere autorisată de

Dr. Aurel Brote,

directorul băncii gen. de asigurare m. „Transilvania“

EDITURA

„Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibului“.

(280 pagini mari).

Cartea costă 80 cr. (cu porto postal 90 cr., recomandată 1 fl.) și se poate cumpăra dela

„Tipografia“,
soc. pe acțiuni în Sibiu.

„VICTORIA“,

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII.

Sediul: ARAD, casa proprie, calea Archiducele Iosif nr. 2.

Intemeiată la 1887.

Capital de acții fl. 300.000. Fond de rezervă fl. 100.000.

Depuneri fl. 1.000.000. Circulația anuală fl. 15.000.000.

Primește depuneri spre fructificare, după care solvește 5% interese fără privire la termenul de abdicere.

Dare de venit după interese încă o solvește institutul separat.

După starea cassei, depuneri până la fl. 1000 se restituiesc îndată la pesentarea libelului fără abdicere.

Depuneri se pot face și prin postă și se efectuează momentan după sosirea comandai.

[862] 32—38

Direcțiunea institutului.

Legea veterinară.

Atât primăriile comunale, cât și fiecare econom au trebuință să cunoască **legea** numită **veterinară**. Dl Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o explicare populară a legii amintite. În această explicare se vorbește pe larg despre pasapoarte, de tirgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiu a tradus această carte în limba română populară. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu

împărtășește economilor cele mai de lipsă cunoștințe

despre

LEGEA VETERINARĂ

și

BOALELE CONTAGIOASE

stând cu dinșii la sfat în lungile seri ale iernii.

De

Tormay Béla.

(134 pag. mari.)

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cumpăra dela

„Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

A apărut și se află de vânzare:

„Căldarul Poporului“ pe 1898.

Anul XIII.

Cel mai lătit și cel mai ieftin căldar românesc.

Raportul despre „mișcarea literară la noi“ al comitetului „Asociațiunii“ a numit

„Căldarul Poporului“

„excellent“.

Anul trecut a apărut în 5000 exemplare și prin Ianuarie 1897 nu se mai găsea nici un exemplar. Mulți, cari au comandat târziu acest căldar nu l-au mai putut ave.

Grăbiți deci! — grăbiți a vă cumpăra din vreme

„Căldarul Poporului“ pe anul 1898.

Costă numai 20 cr.,

deși e tot așa de excelent, ba încă mai îngrijit și mai frumos, decât până acum.

În estan „Căldarul Poporului“ are un conținut literar mult mai bogat ca în anul trecut — și pe lângă aceea — șese ilustrațiuni.

Grăbiți a vi-l procura. Mai ușor e a adăuga prețul la renoirea abonamentului. Cu posta trimis costă cu 5 cr. mai mult.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.